

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍԻՈ ԱԼԵՔՍԻՅ Բ ՊԱՏՐԻԱՐԺԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՅՅԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ, Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ

Մայիսի 1-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրավերով Հայաստան ժամանեց Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Ալեքսի Բ-ն:

Երևանի «Զվարթնոց» օդանավակայանում Ռուսիո Հոգևոր Ստաշ-նորդին դիմավորեցին Նորին Սրբություն Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Շահեն Կա-րամանուկյանը, Երևանի քաղաքապետ Աշոտ Միրզոյանը, «Հայաս-տան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր վարչության տնօրեն Մանուշակ Պետրոսյանը, Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության արտակարգ և լիազոր դեսպան Անդրեյ Ուոնովը, Ռուսաստանում Հա-յաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպան Յուրի Մկրտումյանը, Գերա-զույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները, բարձրաստիճան հոգևորական-ներ և պաշտոնյաներ: Ալեքսի Բ Պատրիարքին և նրան ուղեկցող պատվիրակությանը, որը կազմված էր քսանութ հոգևորականներից՝ գլխավորությամբ Ռուս Եկեղեցու արտաքին հարաբերությունների վարիչ, Սմոլենսկի կիրիլ միտրոպոլիտի, հայկական աղ ու հաց մատուցեցին: Ապա օդանավակայանում տեղի ունեցավ կարճատև հանդիպում լրատվական ծառայությունների ներկայացուցիչների հետ: Լրագրողների հարցերին պատասխանելուց հետո, Ալեքսի Բ Պատրիարքը և Գարեգին Ա Կաթողիկոսը, իրենց ընկերակցող շքախմբով, օդանավակայանից ուղևորվեցին դեպի Ս. Էջմիածին:

Մայր Աթոռի մուտքի մոտից խնկարկելով, «Հրաշափառ»-ի երգե-ցողության ուղեկցությամբ երկու Եկեղեցիների Հոգևոր Պետերն առաջ-նորդվեցին դեպի Մայր Տաճար: Այստեղ, հետզհետաբանական աղոթքի, կատարվեց Բարիգալստյան արարողություն, որից հետո Նորին Սրբու-թյուն Գարեգին Ա Կաթողիկոսը ողջույնի խոսքով դիմեց մեծահարգ հյուրին:

«Փառք և գոհություն եմ տալիս Բարձրյալն Աստծուն, որ մեզ շնորհեց հոգևոր եղբայրության և միասնության այս քաջաոկ պահը Ձերդ Սրբությունը ողջունելու Քրիստոսադրոշմ այս սրբավայրին՝ Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու Ամենազմ Հայոց Կաթողիկոսության հոգևոր այս կեդրոնին մեջ ի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին:

Ի՞նչ հոգեղից է այս պահը, երբ գոհաբանական և միասնական աղոթքով եմք քացում Ձեր անդրամիկ աջգնությունը ի Մայր Հայաստան և ի Ս. Էջմիածին: Աղոթքը առ Աստված՝ սիրտն է քրիստոնեական կյանքին և հոգին է քրիստոնեական եղբայրության:

ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ԱՂՈՒ ՀԱՅՈՒԿ ԴԻՄԱՎՈՐՈՒՄ «ԶՎԱՐԹՆՈՑ» ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆՈՒՄ

Այս տեղը, ուր կանգնած ենք այժմ, առաջի Աստծո, սրբազնասուրբ վեճաբանության է ողջ հայության ի Մայր Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի: Այս տեղը Ս. Էջմիածինն է, մեր Հայ ազգի, որպես քրիստոնեական ազգի և պետության ճանաչվողը, մի տեսակ հայկական Բեթղեհեմ մեր Հայաստան աշխարհում: Այստեղ էր, ուր մեր Եկեղեցվո հավատքի հայրը ճանաչված Ս. Գրիգոր Լուսավորիչը իր տեսիլքին մեջ տեսավ մեր Տիրոջ և Փրկչի՝ Հիսուս Քրիստոսի լուսնդեն Էջքը ի Հայաստան: Այստեղ էր, որ Հայոց Տրդատ արքան 301 թվին պետական կրոն հռչակեց քրիստոնեությունը, որը Քրիստոսի առաքյալներից Ս. Թադևոսի և Ս. Բարթողիմեոսի քարոզությամբ էր սկիզբ առել մեր երկրում և մարտիրոսների արյան վկայությամբ էր շաղախել հողը հայրենի:

Հազար յոթ հարյուր տարիներ շարունակ հայ ժողովրդի կյանքում քրիստոնեական հավատքի փարոսը հանդիսացող Ս. Էջմիածնում, ինձ համար հոգեկան անչափելի ուրախություն է Ձեզ և Ձեզի ընկերակցող պառլիիրականության հարգարժան անդամները ողջունել համուն մեր եպիսկոպոսական դասին, մեր հոգեւորականներին, մեր Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամներին, Մայր Աթոռո Միաբանության, պաշտոնեության, Հոգևոր Ընտարանի դասախոսական կազմին և ուսանողության ու հավատացյալ ժողովուրդին:

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի և Ռուսական Օրթոդոքս Եկեղեցու հարաբերությունները դարերի վրա տարածված և արմատացած ավանդություն է, եղբայրական գործակցության ոգիով հատկանշված: Ձեր այս այցելությունը մեր և կարևոր հանգրվան մըն է այդ սերտ գործակցության ամրացմանը մեջ: Եղբայրական փոխհարաբերությունների զարգացումը առաջնահերթ անհրաժեշտություն է այս օրերին մանավանդ, երբ մեր երկու երկրները՝ Ռուսիո Դաշնությունը և Հայաստանի Հանրապետությունը, և մեր երկու Եկեղեցիները՝ Ռուս Օրթոդոքս և Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցիները, դիմագրավում են մո՛ր կացություններ,

ազատության պայմանների վերստեղծումով, կացություններ, որոնք պահանջում են, որ մենք գործենք սերտ ներդաշնակությամբ:

Ահա թե ի՞նչ ոգով և ի՞նչ սրտքաց զգացումներով ողջունում ենք Ձեր ներկայությունը այս սրբազան և պատմական հողի վրա և հառաջիկա նրկու օրերի ընթացքում ցանկանում ենք, որ մեր Եկեղեցին և մեր ժողովուրդը Հայաստանում վաղելեն Ձեր սերն ու օրհնությունը, աղոթքն ու զորակցությունը:

Թող Աստված զորացնի Ռուս Օրթոդոքս Եկեղեցին և իր հավատացյալ ժողովուրդը»:

Ողջունի խոսքով հանդես եկավ նաև Նորին Սրբություն Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը.

«Ձերդ Սրբություն, սիրեցյալ ի Քրիստոս, Մայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Ա,

Գերաշնորհ սրբազան հայրեր, Արժանապատիվ հայրեր, թանկագին եղբայրներ և քույրեր՝ զավակներ Հայաստանյայց Առաքելական սուրբ Եկեղեցու:

Այս սրբազան տոնական օրերին, երբ մենք վերապրում ենք շնորհատու ուրախությունը Քրիստոսի Հարության, սրտանց ողջունում են Ձեզ առաքելական ավետիսի խոսքերով.

«Քրիստոս Հարյալ ի մեռելոց»:

Մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսը «միայն մեկ պատարագ մատուցեց մեղքերի համար և մշտնջենապես նստեց Աստուծո աջ կողմում» (Եբր. Ժ 12) և իր հետ միասին երկինք բարձրացրեց աստվածացված մարդկային բնությունը: Եվ այժմ, ճանապարհը աստվածամեմնվելու և աստվածացման բաց է յուրաքանչյուր մարդու համար, քանզի Քրիստոսի Զատիկը մեզ համար ճշմարտապես անցումն է «մահվանից դեպի կյանք և երկրից դեպի երկինք»:

Խորին երախտագիտությամբ է լցվում սիրտս առ Աստված, երբ ես գտնվում եմ Հայաստանի սրբազան հողի վրա, ուր Աստծո խոսքի քարոզությունը լսվել է հնագույն ժամանակներից:

Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին ունի մեզ համար մի շատ արժեքավոր աղբյուր ավանդության, որը գալիս է Սուրբ Առաքյալներ Թադեոսից և Բարդուղիմեոսից, Գրիգոր Լուսավորչից և Կապադովկյան Կեսարիայի Արքեպիսկոպոս Բարսեղ Մեծից: Արդեն Ե դարում Սահակ Մեծ Կաթողիկոսի և Մեսրոպ Մաշտոցի ջանքերով հայերեն թարգմանվեցին Սուրբ Գիրքն ու սուրբ հայրերի գործերը: Հիմքերը դրվեցին ազգային-եկեղեցական գրականության, որը հետագայում տվեց այնպիսի մեծ դեմքեր, ինչպիսին էր Գրիգոր Նարեկացին, որի անունը մեծապես հայտնի է նաև Ռուսաստանում:

Բազմադարյան բարեկամությունը, որի արմատները հասնում են հազարամյա հնության մի շրջանի, կապում է Հայաստանի և Ռուսաստանի ժողովուրդներն ու Եկեղեցիները: Մենք երախտագիտությամբ ենք հիշում հայ շինարարների գործերը, որոնց վարպետությունը հոյաշեն տաճարներով զարդարել է հնամենի Կիևը, և սրբությամբ ենք հարգում հիշատակը Հայ Եկեղեցու հավատքի և քարեպաշտության նվիրյալների: Հայ և Ռուս Եկեղեցիները մեր ժողովուրդների հետ միասին հարյուրամյակներ շարունակ կիսել են ուրախություններն ու դժբախտությունները ընդհանուր պատմական ճակատագրի: Հայ Առաքելական Եկեղե-

ցու գաղակները քիչ ջանքեր չեն ներդրել Ռուսաստանի բարօրության և ծաղկման համար և նրանցից շատերն այնտեղ գտել են օթեան և պաշտպանություն աղետներից, որոնք շատ հաճախ են տեղացի բազմաշարքա հայ ժողովրդի գլխին: Եվ վերջին պատահած ծանր դժբախտության՝ Հայաստանի նրկրաշարժի ժամանակ, որը հազարավոր կյանքեր խղեց, ուս կամավորները հայ ժողովրդի հետ միասին մարդկային կյանքեր էին փրկում:

Մենք ուրախ ենք, որ մեր օրերում, երբ Հայաստանը ձեռք է բերել իր պետական անկախությունը, մեր երկու մեծ Եկեղեցիների և ժողովուրդների միջև մտերմությունն ու փոխըմբռնումը շարունակվում է պահպանվել: Դրա վառ օրինակն է մեր Եկեղեցիների համագործակցությունը դարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ, և Ռուս Եկեղեցին այս նպատակով գործադրում է բոլոր հնարավոր միջոցները:

Ռուս և Հայ Եկեղեցիների երկկողմանի արդյունավետ համագործակցությունը, անտարակույս, նպաստում է մեր երկու, միմյանց մոտ Եկեղեցիների ընտանիքների միջև աստվածաբանական երկխոսության հաջող զարգացմանը: Եկեղեցու պատմական բաժանումը, որ տեղի ունեցավ Ե դարում Քաղկեդոնի ժողովի ժամանակ, շարունակում է մնալ իրրև անդարմանելի վերջ Եկեղեցու Մարմնի վրա: Եվ արդ, երբ մենք աշխարհականացված աշխարհում ուղղափառ վկայությունների համատեղ ուղիներ ենք փնտրում, մենք ձգտում ենք հատուկ ջանքեր ներդնելու այդ ողբալի բաժանման շուտափույթ հաղթահարման համար: Մենք բարձր ենք գնահատում Ռուդափառ և Միքայելեդոնական Եկեղեցիների միջև արդեն սովելի քան 30 տարի շարունակվող աստվածաբանական երկխոսության արդյունքները: Ու թեև տակավին չլուծված են մնում Եկեղեցապատմական, Եկեղեցաբանական և ընթացակարգային (պրոցեդուրային) բնույթի մի շարք խնդիրներ, մենք ուրախանում ենք ունեցած նվաճումներով և այդ ընկալում ենք Աստուծո հատուկ ողորմության նշան:

Իրավիճակը, որում գտնվում է այսօր աշխարհը, հատուկ պատասխանատվություն է դնում բոլոր քրիստոնյաների ուսերին, առավելաբար նրանց, ովքեր իրենց համարում են Հին Ամրածան Եկեղեցու ավանդության ժառանգորդներ: Մեր առաքելությունն է՝ մշտապես և ամեն օր վկայել Քրիստոսի ճշմարտության մասին, կոչ անել պահպանելու քրիստոնեական բարոյական և հոգևոր աղծերները, հակառակ անհավատության փոթորկված այս աշխարհի գայթակղություններին: Իր իսկ՝ Տիրոջ կողմից մեզ վրա դրված է սրբազան պարտականությունը քարոզելու Քրիստոսին և Ավետարանը այնտեղ, որտեղ Տերը կոչում է ծառայելու մարդկությանը:

Այս մտածումներով և զգացումներով կրկին ու կրկին անգամ սրտագին ողորմում են Ձերդ Սրբությանը և Ձեր Աստվածապահպան Հոսիմ և ի սրտե ցանկանում են Աստուծո անհատնում շնորհատու օգնություն Հայ Առաքելական Եկեղեցուն և ողջ հայ ժողովրդին,

«Ճշմարտապես Հարյավ Քրիստոս»:

Ողջույնի խոսքեր փոխանակելուց հետո Մայր Տաճարից հանդիսավոր թափորը ուղևորվեց դեպի Վեհարանի գահաարահ, ուր տեղի ունեցավ երկու Եկեղեցիների պատվիրակությունների փոխներկայացում:

Ճաշից ու կարճատև հանգստից հետո Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Ալեքսի Բ-ն և նրա գլխավորած պատվիրակությունը, ուղեկցությամբ Գարեգին Ա Վեհափառ Հայրապետի, բարձրաստիճան հոգևոր հայրերի և պաշտոնյաների, երեկոյան ներկա գտնվեցին Երևանի ֆիլիարմոնիկ դահլիճում՝ ի պատիվ Ալեքսի Բ Պատրիարքի կապակերպված տոնական համերգին:

Համերգի ավարտին երկու Եկեղեցիների Հոգևոր Պետերը ողջույնի ջերմ խոսքեր ուղղեցին հանդիսության մասնակիցներին:

ԱՅՑԵԼՈՒԹՈՒՆ ԽՈՐ ՎԻՐԱՊ

ԲԻԲԼԻԱԿԱՆ ԱՐԱՐԱՏԻ ԳՈՎԱՆՈՒ ՆԵՐՈՆ

Մայիսի 2-ի առավոտյան Նորին Սրբություն Գարեգին Ա Կաթողիկոսը և Նորին Սրբություն Ալեքսի Բ Պատրիարքը, բարձրաստիճան հոգևոր հայրերի, երկու երկրների դեսպանների, պաշտոնատար այլ անձանց հետ միասին, ուղևորվեցին դեպի խոր Վիրապ: Ճանապարհին հանդիսավոր թափորին դիմավորեցին Արարատի մարզպետ Դավիթ Չաղոյանը, մարզպետարանի աշխատակիցներ: Մեծահարգ հյուրերին բարի գալուստ մաղթելով՝ Պրն. Չաղոյանը և մարզպետարանի աշխատակիցները նրանց ընկերակցեցին մինչև խոր Վիրապ: Շրջելով վանքի տարածքում և բացատրություններ ստանալով նվիրական այս հոգևոր կենտրոնի մասին՝ եկեղեցու հովիվ Տ. Մխիթար քահանայի կողմից, Ալեքսի Բ Պատրիարքը իր հույսմունքն ու ապրումները արտահայտեց, որ գտնվում է այսպիսի մի սրբազնագույն վայրում՝ բարձր գնահատելով հոգևոր կենտրոնի՝ որպես համաքրիստոնեական սրբավայրի արժեքը:

Այս երկու Եկեղեցիների Հոգևոր Առաջնորդները հանդիպեցին տեղի ռուս սահմանապահ զորքերի և հրամանատարական կապմի հետ:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԵՎՈՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍՅԱՆՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՌՈՒՍ ԵՎ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՊԵՏԵՐԻՆ

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԵՎՈՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ՍՈՏ

Մայիս 2-ին Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Նորին Արքություն Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Ալեքսի Բ-ին և Նորին Արքություն Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին:

Պրն. նախագահը ողջունելով Ռուս Եկեղեցու Հոգևոր Առաջնորդին, նրա այցը գնահատեց որպես կարևոր իրադարձություն և գոհունակությամբ շեշտեց, որ Հայ Առաքելական և Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցիների միջև հարաբերությունները զարգանում են երկու ժողովուրդների և պետությունների միջև հարաբերությունների ոգուն համապատասխան:

Նախագահը կարևորեց Ալեքսի Բ-ի խաղաղարար միջնորդական ջանքերը, որոնք նույնպես նպաստեցին, որպեսզի ադրբեջանա-ղարաբադյան հակամարտությունը չստանա կրոնական բնույթ:

Ծնորհակալություն հայտնելով արտառույ ընդունելության և ջերմ խոսքերի համար, Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարքը արտահայտեց հայ ժողովրդի նկատմամբ ռուս ժողովրդի տաժաժ բարի պագսմունքները: Նորին Արքությունը բարձր գնահատեց Հայ Առաքելական Եկեղեցու 1700-ամյա գործունեությունը, որի շնորհիվ պահպանվել է հայ ժողովրդի հոգևոր ու բարոյական նկարագիրը, ազգային ինքնությունը:

Ընդունելությանը ներկա էին Հայաստանի Հանրապետության Արտաքին գործոց նախարար Վահան Փափապյանը, հայ և ռուս բարձրաստիճան հոգևորականներ և պաշտոնատար անձինք:

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԾԻԾԵՌՆԱԿԱՐԵՐԴ

ԾԻԾԵՌՆԱԿԱՐԵՐԴՈՒՄ

«Հ նախագահի մոտ ընդունելությունից հետո Ռուս և Հայ Եկեղեցիների Պետերը, իրենց ուղեկցող թափոցի ընկերակցությամբ, ճանապարհվեցին դեպի Ծիծեռնակաբերդի բարձունք՝ իրենց հարգանքի տուրքը մատուցելու Մեծ Եղեռնի զոհերի հիշատակին: Հուշարձանի մոտ նրանց դիմավորեց Երևանի քաղաքապետ Աշոտ Միրզոյանը: Մեծահարգ հյուրը նախ այցելեց Ցեղասպանության թանգարան, ծանոթացավ այնտեղ պահվող փաստաթղթերին ու լուսանկարներին, որից հետո իր ապրումների ու խոհերի մասին գրանցումներ արեց այցելուների գրքում:

Հուշակոթողին ծաղկեպսակ դնելուց հետո Ալեքսի Բ Պատրիարքն ու Գարեգին Ա Կաթողիկոսը Հոգեհանգստյան աղոթք մատուցեցին: Գարեգին Ա Վեհափառ Հայրապետը շնորհակալություն հայտնեց Ռուսիո Պատրիարքին, որ «այս քրիստոնեական և մարդկային եղբայրության սքանչելի արտահայտությունը ունեցավ՝ այցելելով Ծիծեռնակաբերդ, թանգարան՝ վկան դառնալով անհերքելի փաստերին դարիս մեծագույն ցեղասպանության»:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՒՅԹ՝ Ի ՊԱՏԻՎ ԱՆԵՔՍԻՅ Բ ՊԱՏՐԻԱՐԹԻ

Մայիսի 2-ին «Արմենիա» հյուրանոցում, ի պատիվ Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Ալեքսիյ Բ Պատրիարքի, Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմից տրվեց պաշտոնական հյուրասիրություն:

Մեկ անգամ ևս ողջունելով և բարձր գնահատելով Ռուսիո Պատրիարքի այցը ի Հայաստան և Ս. Էջմիածին, Նորին Սրբություն Գարեգին Ա Կաթողիկոսն ասաց.

«Քրիստոնեական սուրբ սիրով և եղբայրական ջերմ զգացումներով ողջունում ենք Ձեր առաջին պաշտոնական այցը Հայաստանյայց Եկեղեցու հոգևոր կենտրոնին, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության, ի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին և ի Հայաստան:

Մեր գահակալության օրից այս կողմ, անցնող մեկ տարվա ընթացքում, Դուք ահա եղաք առաջին հոգևոր պետը մի պատկառելի ու սիրելի Եկեղեցու՝ Ռուս Օրթոդոքս Եկեղեցու, որ այցելության եկաք Մեզի՝ ընդառաջելով Մեր հրավերին: Դա իր յուրահատուկ և մեծ նշանակությունը ունի Մեզ համար:

Մենք քաղցր հիշատակներով մտաբերում ենք, որ տասն ամիսներ առաջ Հայաստանից դուրս Մեր առաջին այցելությունը տվեցինք Ձեզ և Ռուս Օրթոդոքս Եկեղեցուն՝ եղբայրական սիրո և փոխադարձ հասկացողության ու գործակցության մթնոլորտում Մոսկվայի մեջ: Անձամբ վկան եղանք այն լայնածավալ գործունեության, զոր այնքան նվիրումով, եռանդով և հարատևությամբ հառաքեք տաճում Ձեր հոգևորականների հետ միասին Օրթոդոքս Եկեղեցու հավատքն ու ավանդությունները վերականգնացնելու և տարածելու համար Ձեր Եկեղեցու հավատացյալների մեջ:

Այսօր ահա Դուք եք եկել Մեզի և Ձեր ազգությունը վստահաբար դառնալու է մեր Եկեղեցու, ժողովուրդի և հայրենիքի համար մի օրհնաբեղ դեպք. որը առավել ևս ամրացնելու է դարավոր այն սերտ կապերը, որոնք գոյություն են ունեցել մեր երկու Եկեղեցիների, ժողովուրդների և հայրենիքների միջև:

Սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս,

Դուք և Ձեզ ընկերակցող պատվիրակության հարգարժան անդամները քաջատեղյակ եք Հայ Եկեղեցու և ժողովրդի պատմությանը, որը ահավասիկ տասնյոթ դարեր շարունակ, քրիստոնեության պետական կրոն հռչակումից սկսյալ (301 թ.) խմորվել և դրոշմվել է Քրիստոսի Ավետարանի նշանատվություններով, բարոյական ուսուցումների սկզբունքներով և հոգևոր արժեքների իրագործումով:

Մեր քրիստոնեական պատմության մեջ, հատկապես վերջին տարիներին, կարևոր տեղ են գրավել և վճռական դեր են խաղացել այն հարաբերությունները, որոնք ստեղծվել են մեր երկու Եկեղեցիների միջև: Ենթկալումս քրիստոնեական ընդհամուր աշխարհում միջեկեղեցական հարաբերությունները դարձել են Եկեղեցիների միջև փոխադարձ ճանաչման և հասկացողության, համերաշխ գործակցության առիթներ և միջոցներ ի խնդիր քրիստոնեական միության վերստեղծման արդի քրիստոնյա աշխարհի կյանքում և վկայության այլազան մարզերում: Մեր Եկեղեցիները որդեգրել են գործակցության ուղիներ և շարունակելու են հառաջանալ այդ ուղիներով:

Անցնող տասնամյակի ընթացքում շատ բան փոխվեց մեր ապրած ամբողջ տարածաշրջանում, երբ համայնավարական հակաստվածյան զաղափարաբանությունն ու վարչակարգը փոչ էկան և ազատության ուղիներ բացվեցին մեր Եկեղեցիների և ժողովուրդների կյանքում: Ազատությունը իր հետ բերեց նոր մարտահրավերներ մեր Եկեղեցիների համար: Քրիստոնեական հավատքի վերաբերմամբ, մեր Եկեղեցիների օրթոդոքս ավանդության տվյալներով սնված, մեր հասարակաց և ավագ պարտականությունն է, որը մեզ դնում է գործակցության մի նոր դարաշրջանի առաջ: Մեր ցանկությունն է, որ հաճախակի հանդիպումներով, խորհրդակցական քննարկումներով և գործնական ծրագրերով մեր հոգևորականները մեր երկուսի վերին հայրախմամ հոգածությամբ և քաջալերանքով լծվեն ալմպիսի աշխատանքների, որոնց միջից մեր Եկեղեցիները իրար զորացնեն իրենց փորձառությունները կիսելով իրարու հետ նույն և մեկ Քրիստոսի ծառայության առաքելության մեջ:

Ձեր այս օրհնաբեր այցելությունը Մեզ համար մի գեղեցիկ և պատեհ առիթ է, որ մի անգամ ևս Ձերդ Սրբության և Ռուս Օրթոդոքս Եկեղեցուն հայտնենք Մեր խոր շնորհակալությունները Ռուսական Դաշնության մեջ ապրող մեր Հայ Եկեղեցու զավակներին հանդեպ Ձեր ցույց տված սիրո և բարձր հոգատարության համար:

Այժմ, Քրիստոսի Հարության տոնին հաջորդող այս օրերին, մենք բոլորս ապրում ենք մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի Հարության շունչովը: Վերանորոգության ուժն է, որ Հարուցյալ Փրկիչը մահվան վրա տարած իր հաղթանակովը զորություն է ներարկում մեր կյանքի և վկայության բոլոր բնագավառներում:

Տասն օրեր առաջ մենք՝ Հայաստանյայց Եկեղեցու սպասավորներս և զավակներս, մեր Հանրապետությունն ու ժողովուրդը նշեցինք Ապրիլյան Մեծ Եղեռնի զոհերի կենդանարար հիշատակը, հայության դեմ գործված ցեղասպանության 81-րդ տարեդարձի առիթով: Մեր նորացյալ և անկախացյալ հայրենիքում Մենք տեսանք մեր ժողովուրդի բարձրագույն աստիճանի հավատարմությունը նահատակների հիշատակին և կտակին: Մեր ժողովուրդը Հայաստանում և ամբողջ արտասահմանում՝ Միջին Արևելքից սկսյալ մինչև Եվրոպա և Հյուսիսային և Հարավային Ամերիկաներից սկսյալ մինչև Մայրագույն Արևելք, ամենուրեք, Քրիստոսի հարության հավատքին ներգործությունը տեսավ իր հայրենիքի և ազգի կյանքին մեջ նոր ու անկախ պետականության ստեղծումովը, որուն համար փառք ենք տալիս Ամենաբարի Աստծուն:

Մենք անհուն ցնծությամբ տեսնում ենք, որ Հարության շունչը զորեղ ազդեցությամբ գործում է մեր քույր Եկեղեցու՝ Ռուս Օրթոդոքս Եկեղեցու այժմյան կյանքում: Մոսկվայում, Մեր այցելության ընթացքում, Մենք հաստատեցինք ակնբախ նշանները այն հոգեկան վերանորոգության սքանչելի երևույթին, որի ամենից պերճախոս վկայություններից մեկը նկատեցինք Ս. Ամենափրկիչ Մայր Տաճարի վերակառուցման այնքան տենդագին աշխատանքը: Ի սրտե աղոթում ենք առ Աստված, որ լիառատ պտղաբերությամբ աճի և զարգանա այս նոր շրջանը Ռուս Օրթոդոքս Եկեղեցու և Ռուս ժողովուրդի կյանքում:

Մեր Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին այժմ պատրաստվում է արժանավայել շուքով տոնելու և արժեքավորելու իր պաշտոնական հիմնադրման 1700-ամյակը թե՛ Եկեղեցական և թե՛ ազգային-պետական, թե՛ միջեկեղեցական և թե՛ միջազգային մակարդակների վրա: Մեր իղձն է և սպասումը, որ Ռուս

Օրթոդոքս Եկեղեցին լինի միշտ մեր կողքին այս մեծապես նշանակալից տոնակատարության ընթացքում, որպեսզի այն լինի ոչ թե միայն անցյալին ընծաղված հարգանքի արտահայտություն, այլ դառնա նոր աղբյուր վերականգնության, մի տեսակ նոր հոգեգալուստ մեր ժողովուրդի կյանքում, մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի հավատքին խորացմանը և ծաղկմանը համար մեր երկրում և ողջ հայության կյանքում ի Հայաստան և ի սփյուռն աշխարհի:

Թող Ձեր գալուստն ի Հայաստան դառնա հոգևոր վերարթնության մի մեծ նպաստ եղբայրական սիրով և միասնական գործակցությամբ քրիստոնեական հավատքի ուժեղացումով մեր զույգ երկրների և ժողովուրդների կյանքում Աստծու փառքին և մարդկության բարիքին համար»:

Նորին Սրբություն Ալեքսի Բ Պատրիարքը իր պատասխան խոսքում ևս բարձր գնահատեց երկու ժողովուրդների դարերի խորքից եկող բարեկամությունն ու հոգևոր միասնությունը: Դիմելով Ամենայն Հայոց Հովվապետին և ներկաներին, մեծահարգ հյուրը ասաց.

«Ձերդ Սրբություն, Սիրեցյալ ի Քրիստոս, Մայրագույն Պատրիարք և Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա, եղբայրական ընդունելության մեծարգո մասնակիցներ.

«Քրիստոս Հարավ ի մեռելոց»:

Մեկ տարի էլ չի անցել այն օրից, երբ մենք ուրախությունն ունեցանք ընդունելու Ձերդ Սրբությանը Մոսկվայում: Այժմ եղբայրորեն հաղորդակցվելու նոր հնարավորություն է ընձեռվել մեզ Հայաստանի սուրբ հողի վրա: Մեզ մասնավորապես ուրախացնում է այն իրողությունը, որ մենք հանդիպում ենք Ս. Պահոց լուսաբեր օրերին, երբ երկինքն ու երկիրը, փառաբանելով Հարություն առած Տիրոջը, ցնծության մեջ են, և մենք ողջագուրվում ենք իրար հետ՝ երիցս համբուրվելով:

Ես խորապես երախտապարտ եմ Ձերդ Սրբությանը հրավերի համար և անկեղծորեն հավատում եմ, որ մեր հանդիպումը խթան կհանդիսանա մեր Եկեղեցիների միջև փոխըմբռնման հետագա զարգացմանը, կօգնի ավելի մոտից ճանաչելու իրար: Համոզված եմ նաև, որ Հայ և Ռուս Եկեղեցիների արդյունավետ համագործակցությունը կնպաստի մեր աստվածաբանական երկխոսության հաջող ավարտին և լիակատար միասնության շուտափույթ հասնելուն:

Մենք բարձր ենք գնահատում Ձերդ Սրբության ջանքերը՝ հոգ տանելու ողջ աշխարհով մեկ սփռված հայ հավատացյալների համար, Ձեր խաղաղարար գործունեությունը, որի մեջ Դուք մնում եք Ձեր երջանկահիշատակ նախորդի՝ Վազգեն Ա Կաթողիկոսի ավանդների հավատարմի շարունակողը: Այդ առիթով մենք սիրով հիշում ենք անցյալ տարվա հունիսին Ձերդ Սրբության այցելությունը Մոսկվա և մեր համատեղ հանդիպումը Եելիս Ուլ-Իսլամ Ալլահշուրտր Փաշա-Ջադեի հետ, երբ մենք ըննարկեցինք Ղարաբաղյան հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով կարգավորելու խնդիրը և այդ կապակցությամբ ընդունեցինք համատեղ հայտարարություն:

Ներկայումս, մենք խոր ցավով ենք վերապրում Չեչնիայի ողբերգական իրադարձությունները, որի արդյունքում եղան մարդկային մեծ կորուստներ, որից տառապեցին տասնյակ հազարավոր խաղաղ բնակիչներ: Մենք աղոթում ենք և

անում ենք ամեն հնարավոր բան, որպեսզի բաղձալի խաղաղությունը հնարավորին չափ շուտ թևածի Հյուսիս-Կովկասյան հողում:

Ձերդ Սրբություն, ես հավատում եմ, որ Աստուծո օգնությամբ մեր ավանդական բարեկամական կապերը, որոնք այնպես անհրաժեշտ են մեր երկու Եկեղեցիներին և ժողովուրդներին, ապագայում էլ ի գորտու կաճեն ու կզարգանան: Դրա համար մենք ունենք բազմաթիվ հնարավորություններ և մենք արդյունավետորեն պետք է օգտագործենք դրանք:

Նորից ու նորից ողջունում եմ Ձերդ Սիրեցյալ Սրբությանը և այս Պահոց Ողջույնի ներկա բոլոր մասնակիցներին.

«Քրիստոս Հարյալ ի մեռելոց»:

Ողջույնի խոսքերից հետո տեղի ունեցավ նվերների փոխանակություն:

Պաշտոնական ճաշկերույթին մասնակցում էին Ազգային Ժողովի նախագահ Բաբկեն Սրարքցյանը, Երևանի քաղաքապետ Աշոտ Միրզոյանը, Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների, Մեծ Բրիտանիայի, Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության, ինչպես նաև Ռուսաստանում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպանները, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր վարչության տնօրեն Մանուշակ Պետրոսյանը, Կրոնի Գործոց Խորհրդի նախագահ Լալար Սուրյանը, բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, դիվանագիտական և միջազգային կապակերպությունների այլ ներկայացուցիչներ:

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ՔԱՆԱՔԵՌԻ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԶՈՐԱԳՈՒՆԴ ԵՎ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Մայիսի 2-ին, երեկոյան ժամը 6-ին, Նորին Սրբություն Ալեքսի Բ Պատրիարքը և Նորին Սրբություն Գարեգին Ա Կաթողիկոսը, իրենց ուղեկցող բարձրաստիճան հոգևոր հայրերի և պաշտոնյաների հետ միասին, ճանապարհվեցին դեպի Քանաքեռի բարձունք՝ այցելություն տալով նախ այստեղ տեղակայված ռուսական պորագնդին, ապա՝ ռուսական եկեղեցուն, ուր հավաքվել էին ռուս համայնքի ներկայացուցիչները: Ե՛վ ռուսական պորագնդում, և՛ եկեղեցում մեծ ցնծությամբ դիմավորեցին Ռուսիո Հոգևոր Առաջնորդին: Եկեղեցում բարիգալստյան մաղթանք և երեկոյան աղոթք մատուցելուց հետո ներկաներին դիմեց Ալեքսի Բ Պատրիարքը. «Մեծ ուրախություն եմ ապրում, որ ձեզ հանդիպում եմ Քրիստոսի Հարությանը հաջորդող այս պվարթ օրերին, իմ ուրախ ապրումները կրկնապատկվում են՝ տեսնելով, որ դուք, սիրելի եղբայրներ ու քույրեր, այստեղ, հինավուրց Հայոց Հողում, ապրում եք հաշտ ու համերաշխ ձեր հայ եղբայրների ու քույրերի հետ միասին՝ կիսելով նրանց ուրախություններն ու դառնությունները: Թող Աստված օրհնի ձեզ և օգնի՝ ձեր բարի ցանկությունները իրագործելու մեջ: Հայաստանը ձեր երկրորդ հայրենիքն է: Այստեղ դուք ունեք ձեր աղոթատունը, այս գեղեցիկ եկեղեցին՝ իր

արժանի առաջնորդով, և պիտի խնդրեմ, որ ամեն ձեր այցելության ժամանակ աղոթեք մեր երկու պետությունների ու եկեղեցիների բարեկամության և բարգավաճման համար»:

Ներկաներին իր բարեմաղթանքի խոսքն ուղղեց նաև Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԵՎ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՈՒՆ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՎԵՀԱՐԱՆԻ ԴԱՀԼԻՃՈՒՄ

Ռուս համայնքին այցելելուց հետո, Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը և Գարեգին Ա Կաթողիկոսը, ընկերակցությամբ իրենց ուղեկցող հանդիսավոր թափորի, վերադարձան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին:

Վեհարանում տեղի ունեցավ երկու եկեղեցիների Գերագույն Հոգևոր հորհուրդների անդամների խորհրդակցություն, որի ընթացքում քննարկվեցին Ռուս Ռոդպիատ եկեղեցու և Հայ Առաքելական եկեղեցու հետագա համագործակցությանը վերաբերող հարցեր:

Խորհրդակցությունից հետո Վեհարանի Հանդիսությունների դահլիճում տեղի ունեցավ Հոգևոր ձեմարանի ուսանողների և Մայր Տաճարի երգչախմբերի համերգ, որի ընթացքում հնչեցին երկու ժողովուրդների հոգևոր երգեր:

Մինչ համերգի սկսվելը մեծահարգ հյուրին ողջույնի իր խոսքն ուղղեց Հոգևոր ձեմարանի տեսուչ Հայկազուն Ծ. Վրդ. Նաջարյանը՝ Ռուսիո Պատրիարքի այցելությունը գնահատելով որպես մեծ իրադարձություն մեր ժողովրդի և եկեղեցու կյանքում: Հոգեջնորդ Հայրը հանդես եկավ երկու եկեղեցիների կրթական հաստատությունների փոխհամագործակցության մի քանի առաջարկներով, որոնք մեծ հավանության արժանացան Նորին Սրբություն Ալեքսիյ Բ Պատրիարքի և Նորին Սրբություն Գարեգին Ա Կաթողիկոսի կողմից:

Համերգից հետո հանդիսության մասնակիցներին դիմեց Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը՝ շնորհակալություն հայտնելով այդ գեղեցիկ հանդիպման, անկեղծ խոսքերի, ջերմ ընդունելության համար, և ասաց Պահպանիչ Աղոթք:

ՄԱՄԼՈ ԱՍՈՒԼԻՍ ՌՈՒՍ ԵՎ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐԻ ՀԵՏ

Մայիսի 3-ի առավոտյան Վեհարանի Ընդունելությունների սրահում տեղի ունեցավ Ալեքսիյ Բ Պատրիարքի և Գարեգին Ա Կաթողիկոսի հանդիպումը տեղական և միջազգային տեղեկատվական գործակալությունների ներկայացուցիչների հետ:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, երկու եկեղեցիների Հոգևոր Առաջնորդներն էլ ներկա հանդիպումը գնահատեցին որպես պատմական կարևոր իրադարձություն: Մյն շարունակությունն է հանդիսանում անցած տարի, հունիս ամսին, Գարեգին Ա Կաթողիկոսի

ԱՆԵՔՍԻՑ Բ ՊԱՏՐԻԱՐԺԸ ԵՎ ՉԱՐԵԳԻՆ Ա ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒՄ ԵՆ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ՀԱՐՑԵՐԻՆ

Մոսկվա կատարած այցելության, և նոր էջ բացում Ռուս Ուղղափառ և Հայ Սոաքեղական Եկեղեցիների միջեկեղեցական հարաբերությունների պատմության մեջ: Ռուս և Հայ Եկեղեցիների Հոգևոր Պետերն ընդգծեցին, որ գտնվելով երկու մեծ հոբելյանների՝ Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի 2000 և Հայաստանում Քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակների նախաշեմին, առավել կարևոր է դառնում Ռուս և Հայ Եկեղեցիների անկեղծ և սերտ համագործակցությունը, միասնությունը՝ ընդհանրապես բոլոր քրիստոնյա Եկեղեցիների:

Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարքը հավաստիացրեց, որ այդ տոնակատարությունների կապակերպական աշխատանքներում իր մեծ ներդրումը կունենա Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցին:

Մամլո ասուլիսի ընթացքում քննարկվեցին նաև Եկեղեցի-պետություն, Եկեղեցի-բանակ, Եկեղեցի-ժողովուրդ, ինչպես նաև միջեկեղեցական հարաբերություններին առնչվող հարցեր:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՊԱՎԵԼ ԳՐԱԶՈՎԻ ԱՅՅԸ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ

Մայիսի 3-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին ժամանեց Ռուսաստանի Դաշնության Պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը՝ Ռուսաստանի Դաշնության բարձրաստիճան սպաների հետ միասին: Մեծահարգ հյուրին ուղեկցում էին Հայաստանի Հանրապետության Պաշտպանության նախարար Վաչագեն Սարգսյանը, Հայաստանի Հանրապետության Ազգային Անվտանգության նախարար Սերժ Սարգսյանը, պաշտոնատար այլ անձինք:

Վեհարանի ընդունելությունների սրահում Գեներալ Գրաչովին ընդունեց Նորին Սրբություն Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

ՈՂ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՊԱՅԵԼ ԳՐԱԾՈՎԻ ՀԵՏ ԶՐՈՒՅՑԻ ՊԱՅԻՆ

Այցելության պահին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հյուրն էին նաև Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Ալեքսիյ Բ-ն, Հայաստանում ՌԴ արտակարգ և լիազոր դեսպան Անդրեյ Ուռնովը, Ռուսաստանում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան Յուրի Մկրտումյանը: Վեհափառ Հայրապետը ողջունելով մեծահարգ հյուրերին, ընդգծեց պառիկ կարևորությունը, քանի որ հայ ժողովրդի համար սրբապնագույն այս վայրում են գտնվում ռուս ժողովրդի հոգևոր և փնվորական պետերը՝ ի դեմս Ալեքսիյ Բ Պատրիարքի և գեներալ Գրաչովի:

Զերմ վրույցի ընթացքում խոսվեց հայ և ռուս ազգային բանականների համագործակցության, երկու Եկեղեցիների միասնության և երկու ժողովուրդների բարեկամության մասին: Նշվեց, որ այդ բարեկամությունը գալիս է դարերի խորքերից և ավելի ամրանալու ու պարգանալու միտում ունի: Գեներալ Գրաչովը տեղեկացրեց, որ վերջին երկու տարիների ընթացքում Ռուս Եկեղեցու աջակցությամբ ազգային բանակում շատ բան է արվել զինվորների հոգևոր պահանքմունքները բավարարելու համար, կառուցվել են աղոթատներ և որ ամենակարևորն է, հաղորդակցվելով Աստծո հետ ավելի է բարձրացել ռուս զինվորի բարոյական ոգին:

Որպես հուշ այդ գեղեցիկ հանդիպման Վեհափառ Հայրապետը գեներալ Գրաչովին նվիրեց Ս. Էջմիածնի և Սրարատի քանդակավարդ պատկերներով արծաթե հուշանվեր, «Էջմիածնի գանձերը» նկարավարդ գիրքը: Ռուսաստանի Դաշնության Պաշտպանության նախարարը Վեհափառ Հայրապետին նվիրեց ռուսական սրբապատկեր՝ միջին դարերի բարձրարժեք մի գործ և ուրալյան քարից պատրաստված պարդաստուկի:

ԳԱՐԵԳԻՆ Ա ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ, ԱԼԵԶԱՆԴՐ Բ ՊԱՏՐԻԱՐԺԸ ԵՎ
ԳԵՆԵՐԱԼ ԳՐԱԶՈՎԸ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿ ԴՐԵՑԻՆ 1827 թ.
Ս. ԷԶՄԻԱՇՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԶՈՀՎԱԾ ՌՈՒՍ
ԵՎ ՀԱՅ ԶԻՆՎՈՐՆԵՐԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ

ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ ԶԵՏԵՂՈՒՄ ՈՌԻՍ ԶԻՆՎՈՐՆԵՐԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ

Այնուհետև Գարեգին Ա Վեհափառ Հայրապետը, Ալեքսի Բ Պատրիարքը, գեներալ Գրաչովը՝ իր հրամանատարական կազմով, ՀՀ Պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը, Ազգային Անվտանգության նախարարար Սերժ Սարգսյանը, դեսպաններ Անդրեյ Ռոտնովը և Յուրի Մկրտումյանը, բարձրաստիճան հոգևոր հայրերի և պաշտոնատար այլ անձանց և Վինվորականների ընկերակցությամբ, ուղևորվեցին դեպի Էջմիածին քաղաքի հարևանությամբ գտնվող Հուշարձանը (կառուցված 1833 թ.), որը հավերժացնում է 1827 թ. ռուս-պարսկական պատերազմի ժամանակ զոհված ռուս և հայ Վինվորների հիշատակը:

Ծաղկեպսակ վետեղելուց և հոգեհանգստյան աղոթք մատուցելուց հետո, ներկաներին իրենց խոսքն ուղղեցին երկու ժողովուրդների Հոգևոր Սուրբառքները՝ վերհիշելով հայ և ռուս ժողովուրդների բարեկամության կարևոր դրվագներ՝ վերստին արժևորելով դրանք: «Մահը չէ, որ մեզ պետք է միացնե, այլ կյանքը և ապագան», ներկաներին դիմելով ասաց Գարեգին Ա Կաթողիկոսը:

Ապա տեղի ունեցավ երկու բանակների միասնական զորահանդես:

**ԳՈՐԵԳԻՆ Ա ՎԵՀՍՓՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ԱԼԵՔՍԻՅ Բ
ՊԱՏՐԻԱՐԹԻՆ ՀԱՆՁՆԵՑ ԱՆԴՐԵԱՍ ԱՌԱՔՅԱԼԻ
Ս. ՄԱՍՈՒՆՔՆԵՐԸ**

ԱԼԵՔՍԻՅ Բ ՊԱՏՐԻԱՐԹԻ ՕՐԴՆՈՒԹՅԱՆ ԽՈՍԱՐԸ
ԱՆԴՐԵԱՍ ԱՌԱՔՅԱԼԻ ՄԱՍՈՒՆՔՆԵՐԸ ԱՍՏՆԱԼՈՒՄ
ԴԵՏՈ

Ռուս և հայ զին-
վորների հիշատակը հա-
վերժացնող Հուշարձա-
նին իրենց հարգանքի
տուրքը մատուցելուց հե-
տո, Գարեգին Ա Վեհա-
փառ Հայրապետը, Ալեք-
սիյ Բ Պատրիարքը և
նրանց ուղեկցող հանդի-
սավոր թափորը վերա-
դարձան Ս. Էջմիածին,
որ Մայր Տաճարում տե-
ղի ունեցավ Անդրեաս Ա-
ռաքյալի՝ Ռուսաց երկրում
առաջին քարոզչի սուրբ
մասունքների հանձնման
հանդիսավոր

արարողությունը: Վեհա-
փառ Հայրապետը, մինչև
սուրբ մասունքներով
ամփոփված տուփը

Ալեքսիյ Բ Պատրիարքին հանձնելը, դրանցով օրհնեց ներկաներին,
խնդիր արարողությունը կատարեց նաև Ալեքսիյ Բ
Պատրիարքը:

Համայն Ռուսիո Հովվապետը երախտագիտությամբ նշեց, որ
Անդրեաս Առաքյալի օրհնաբեր մասունքները կդառնան համայն
Ռուսիո եկեղեցիներում ամփոփվող մասունքների պսակը և կբալ-
մապատկեն ռուս բարեպաշտ ժողովրդի հոգևոր ցնծությունն ու
ուրախությունը: Սյս սուրբ վայրից Անդրեաս Առաքյալի մասունքների
փոխանցումով՝ մեր Եկեղեցուն և մեր ժողովրդին են նանջում հայ
ժողովրդի սերն ու բարի ցանկությունները:

ՄԵԿՆՈՒՄ

Ս. մասունքների հանձնման հանդիսավոր արարողությունից
հետո երկու Եկեղեցիների Հոգևոր Առաջնորդները և նրանց ուղեկցող
շքախումբը ճանապարհվեցին դեպի «Զվարթնոց» օդանավակայան:

Օդանավակայանում Ալեքսիյ Բ Պատրիարքին ճանապարհելու էին
եկել ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Շահեն Կարա-

մանուկյանը, Երևանի քաղաքապետ Աշոտ Միրզոյանը, Հայաստանի Հանրապետությունում ՌԴ դեսպան Սնդրեյ Ուռնովը, Ռուսաստանի Դաշնությունում ՀՀ դեսպան Յուրի Մկրտումյանը, բարձրաստիճան արդ պաշտոնյաներ: Ռուսիո Հովվապետին բարի վերադարձ մաղթելու էին եկել նաև Հայաստանում ռուս հոգևոր համայնքի ներկայացուցիչները:

ՄԱՍՆԼՈ ԴԻՎԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ

